

"Για την Σερμπλιάνοβιτς η Ιστορία είναι ένα σπίτι με δωμάτια που επικοινωνούν"

typosthes.gr/gr/politismos/article/155530/gia-tin-serblianovits-i-istoria-einai-ena-spiti-me-domatia-pou-epikoinoun/

Ο Θάνος Νίκας μιλάει για την παράσταση «Σεράγεβο 1914 – Μου είναι μικρός αυτός ο τάφος» που σκηνοθετεί και που θα ανεβεί στη Μονή Λαζαριστών

09 May 2018 01:30

ΜΕΓΕΝΘΥΝΣΗ

Συνέντευξη στη **ΛΕΜΟΝΙΑ ΒΑΣΒΑΝΗ**

Ποιος ήταν **Γκαβρίλο Πρίντσιπ** ο οποίος στις 28 Ιουνίου 1914 στο Σεράγεβο, που βρίσκονταν υπό Αυστριακή κατοχή, δολοφόνησε τον διάδοχο του Αυστρο-Ουγγρικού θρόνου Φραγκίσκο Φερδινάνδο (Franz Ferdinand στα γερμανικά) και τη σύζυγό του Σοφία και που με την πράξη του αυτή πυροδότησε τον **Α' Παγκόσμιο Πόλεμο;**

Αυτό το πρόσωπο βρίσκεται στο επίκεντρο του έργου της Μπιλιάνα Σερμπλιάνοβιτς «Σεράγεβο 1914 – Μου είναι μικρός αυτός ο τάφος» που θα δούμε από τις **10 έως τις 13 Μαΐου** στο **Μικρό Θέατρο της Μονής Λαζαριστών** από την **ομάδα θεάτρου Ars Moriendi**.

«Ο Πρίντσιπ είναι πάνω απ' όλα ένας ιδεαλιστής», που «μαχόταν για την απελευθέρωση και την ένωση του λαού του», σημείωσε ο **Θάνος Νίκας** που **υπογράφει τη σκηνοθεσία**. Παράλληλα αναφέρθηκε στην Ιστορία, στο πώς την αντιλαμβάνεται η συγγραφέας του έργου, αλλά και στην σύνδεση που υπάρχει στην πλοκή του θεατρικού κειμένου με την Θεσσαλονίκη.

-Ποιος ήταν τελικά ο Γκαβρίλο Πρίντσιπ;

-Προερχόμενος από μια πάμφτωχη οικογένεια, ο Γκαβρίλο Πρίντσιπ πηγαίνει να καταταγεί εθελοντής, αλλά απορρίπτεται από τους Σέρβους παρτιζάνους για λόγους υγείας. Η φυματίωση τον τυραννούσε ήδη καιρό. Με τη βοήθεια του μεγαλύτερου αδελφού του, ο Γκαβρίλο αρχίζει να φοιτά σε μια εμπορική σχολή όπου γνωρίζει φοιτητές και άλλους νέους Σέρβους που επιχειρούν να οργανωθούν ενάντια στο καταπιεστικό καθεστώς της Αυστρίας. Η συνέχεια είναι γνωστή, με τον Πρίντσιπ να ρίχνει την πιο διάσημη σφαίρα στην ιστορία δολοφονώντας τον διάδοχο του θρόνου Φραγκίσκο Φερδινάνδο και να γίνεται η αφορμή για να ξεσπάσει ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος. Ο Γκαβρίλο δικάζεται, αλλά λόγω της ηλικίας του - είναι μόλις 19 ετών - και βάσει νόμου της αυστρουογγρικής κυβέρνησης, δεν μπορεί να καταδικαστεί σε θάνατο ή ισόβια. Η ποινή του είναι 20 χρόνια. Τα βασανιστήρια, οι κακουχίες και η φυματίωση θα τον σκοτώσουν τέσσερα χρόνια αργότερα στη φυλακή του Τερεζίν, λίγο πριν τη λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ανάμεσα στα τόσα ουσιαστικά που κουβάλησε αυτό το όνομα – ήρωας, δολοφόνος, θύτης, θύμα – ο Γκαβρίλο Πρίντσιπ ήταν ένας 19χρονος φιλάσθενος φοιτητής που μαχόταν για την απελευθέρωση και την ένωση του λαού του.

-Αν και βασισμένο σε ένα υπαρκτό πρόσωπο (και σε πραγματικά γεγονότα), το έργο της Μπιλιάννα Σερμπλιάνοβιτς είναι μυθοπλαστικό. Τι θέλει να μεταφέρει στον θεατή η συγγραφέας; Πώς μιλάει για τον πόλεμο και την πολιτική;

-Έχοντας μελετήσει τα ιστορικά αρχεία και τις περίπλοκες ιστορικές συνθήκες κατά τη διάρκεια, αλλά και κατά την ίδια την εκτέλεση της δολοφονίας του Σεράγεβο, η Σερμπλιάνοβιτς την προσέγγισε από τη σκοπιά της αιώνιας, αφελούς και ιδεαλιστικής τάσης του νέου ανθρώπου να επηρεάσει τα ιστορικά ρεύματα. Ο Πρίντσιπ είναι πάνω απ' όλα ένας ιδεαλιστής. Αν για τον Χάινερ Μύλλερ η ιστορία της Ευρώπης είναι ένας σωρός από ερείπια, για τη Σερμπλιάνοβιτς είναι ένα σπίτι με δωμάτια που επικοινωνούν. Ό,τι συμβαίνει στο ένα δωμάτιο αναπόφευκτα επηρεάζει και όλα τα υπόλοιπα. Το πιο αμφιλεγόμενο και με μεγάλη επιρροή γεγονός, όχι μόνο για τη βαλκανική, αλλά και για την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία του 20ού αιώνα, χρησίμευσε στη Σερμπλιάνοβιτς ως «πρώτη ύλη» για μια συναρπαστική ιστορία: μια ιστορία γεμάτη νιάτα, ιδεαλισμό, ελευθερία, ίντριγκες, συνωμοσίες και εγκλήματα. Σύμφωνα μ' εκείνη, αυτή η δολοφονία δεν ολοκληρώθηκε την 28η Ιουνίου του 1914. Η διάρκειά της και οι επιπτώσεις της φτάνουν ως τις μέρες μας, με όλα τα εννοούμενα συμφραζόμενα, συγκυρίες και χαμένα νοήματα.

-Γιατί επιλέξατε να ανεβάσετε αυτό το έργο;

-Από τη μέχρι τώρα έρευνα, αυτό που μοιάζει να βγαίνει στην επιφάνεια είναι το ανθρώπινο υλικό ως ταυτότητα σε μια δεδομένη ιστορική στιγμή. Η παράσταση δε φιλοδοξεί να αναπαραστήσει, προβάλει ή εξιδανικεύσει γεγονότα και κοινωνικοπολιτικά συστήματα. Με το βλέμμα στραμμένο στον ανθρωποκεντρικό πυρήνα της ιστορίας, στόχος μας είναι η ανάδειξη του χαρακτήρα πίσω και πέρα από την πράξη. Το πείραμα της Γιουγκοσλαβίας και ο πολυπολιτισμικός της χαρακτήρας κρίνονται μια αποτυχία και μια ανέφικτη ιδέα/

ουτοπία, ειδικά μετά από την αναβίωση των εθνικισμών που τροφοδότησαν τους πολέμους της Γιουγκοσλαβίας τη δεκαετία του '90. Το έργο διαδραματίζεται στο σήμερα με μια πολύ σύγχρονη ματιά, αναμειγνύοντας την καθαρά θεατρική σύμβαση, με αφηγηματικά στοιχεία.

-Πρόκειται για ένα θεατρικό που παίζεται για πρώτη φορά στη χώρα μας. Πώς λειτούργησε αυτό στην προετοιμασία της παράστασης; Σας έδωσε περισσότερη ελευθερία;

-Παρόλα τα μυθοπλαστικά στοιχεία που η συγγραφέας έχει εισάγει στο έργο, ο κορμός του αποτελείται από μαρτυρίες, γεγονότα και, φυσικά, τα πρακτικά της δίκης. Έτσι, δημιουργήθηκε μια σχέση man-to-man ανάμεσα στον ηθοποιό και τον ρόλο που άνοιξε καινούριους εκφραστικούς κώδικες.

-Ο τίτλος τι θέλει να πει; Πώς προΐδεάζει τον θεατή για αυτό που θα δει;

-Το πρώτο μέρος του τίτλου (Σεράγεβο 1914) παραπέμπει στο ιστορικό γεγονός της δολοφονίας του Σεράγεβο που έγινε η αφορμή για να ξεσπάσει ο Μεγάλος Πόλεμος, ενώ το δεύτερο μέρος του (Μου είναι μικρός αυτός ο τάφος) είναι μια φράση που ανήκει σε ένα από τα πρόσωπα του έργου, τον Συνταγματάρχη Άπις, αρχηγό των μυστικών υπηρεσιών της Σερβίας που συνελήφθη και εκτελέστηκε στη Θεσσαλονίκη το 1917. Πρόκειται, λοιπόν, για μια ιστορία που έμεινε στην Ιστορία, μια ιστορία που συνδέεται με την ιστορία της πόλης μας και μοιάζει με αστυνομικό μυθιστόρημα, καθώς είναι γεμάτη ίντριγκες και συνωμοσίες, αλλά και νιάτα, ελευθερία και ιδεαλισμό.

-Ποια είναι τα επόμενα βήματα για την ομάδα Ars Moriendi;

-Προς το παρόν, επικεντρωνόμαστε στην παράσταση «Σεράγεβο 1914 – Μου είναι μικρός αυτός ο τάφος» που, μετά το ΚΘΒΕ, ευελπιστούμε να ταξιδέψει και στην Αθήνα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Μετάφραση: Ισμήνη Ραντούλοβιτς, Σκηνοθεσία: Θάνος Νίκας, Σκηνική εγκατάσταση - Κοστούμια: Ευαγγελία Κιρκινέ, Κίνηση: Βίκυ Ίτσιου, Φωτισμοί: Θάνος Νίκας, Φωτογραφίες – Trailer: Momentum Photography/Cinematography, Αφίσα: Μπάμπης Πείδης, Παραγωγή: Ars Moriendi. Παίζουν: Δημήτρης Καπετάνιος (Γκαβρίλο Πρίντσιπ), Δημήτρης Κρίκος (Νεντέλικο Τσαμπρίνοβιτς), Χρήστος Παπαδόπουλος (Ντανίλο Ίλιτς), Γρηγόρης Πυριαλάκος (Συνταγματάρχης Άπικς), Κατερίνα Συναπίδου (Λιούμπιτσα Ίλιτς).

Χρήσιμα

Παραστάσεις: Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο 21:30 και Κυριακή 19:00. Είσοδος: 10€ κανονικό, 8€ μειωμένο. Προπώληση: www.ticketmaster.gr, εκδοτήρια ΚΘΒΕ. Τηλ. κρατήσεων: 2315 200 200.

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕ;(0)

[Tweet](#)

ΜΟΝΟ 50 ΛΕΠΤΑ

ΤΥΠΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ
ΣΤΑ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

[Διεθνή](#)